

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Петро МАКАРЕНКО

“15” грудня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сімейний бюджет

(міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна)

Полтава
2021/22 н.р.

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ Петро МАКАРЕНКО
“15” грудня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сімейний бюджет

(міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна)

Полтава
2021/22 н.р.

Робоча програма **Сімейний бюджет** для здобувачів вищої освіти

Мова викладання: державна

Розробники: Людмила БЕРЕЗІНА професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, д.е.н., професор; Андрій РЕЗНІК здобувач вищої освіти ступеня доктор філософії спеціальності Економіка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин

Протокол від “15” грудня 2020 року № 8

Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість годин	90	90
Кількість кредитів	3	3
Місце в індивідуальному навчальному плані студента	міжфакультетська вибіркова	міжфакультетська вибіркова
Рік навчання (курс)	2	2
Семестр	3	3
Лекції (годин)	16	4
Практичні (годин)	14	2
Самостійна робота (годин)	60	84
в т. ч. індивідуальні завдання (контрольна робота)	-	20
Вид підсумкового контролю	залік	залік

2. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік дисциплін, які передують її вивченню: Безпека життєдіяльності та основи охорони праці та ін.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у майбутніх фахівців сучасної системи поглядів та спеціальних знань у галузі економіки, здобуття практичних навичок щодо управління сімейним бюджетом.

Основні завдання навчальної дисципліни: вивчення основних теоретико-методологічних засад бюджетування; розкриття сутності та специфіки сімейного бюджету; вивчення підходів щодо аналізу доходів та видатків сімейного бюджету; визначення етапів планування сімейного бюджету.

Компетентності:

загальні:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами;

фахові:

- здатність розроблення сімейного бюджету в умовах змін зовнішнього середовища.

Програмні результати навчання:

- володіння навичками щодо планування та використання сімейного бюджету в повсякденному житті.

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Бюджет країни та бюджет сім'ї

Тема 2. Соціально-трудова відносина

Тема 3. Соціальний захист населення

Тема 4. Сімейний бюджет

Тема 5. Доходи сімейного бюджету

Тема 6. Видатки сімейного бюджету

Тема 7. Планування сімейного бюджету

Тема 8. Сімейний бюджет під час карантину

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни денної форми навчання

Назви тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
Тема 1. Бюджет країни та бюджет сім'ї	10	2	-	8
Тема 2 Соціально-трудова відносина	12	2	2	8
Тема 3. Соціальний захист населення	12	2	2	8
Тема 4. Сімейний бюджет	12	2	2	8
Тема 5. Доходи сімейного бюджету	11	2	2	7
Тема 6. Видатки сімейного бюджету	11	2	2	7
Тема 7. Планування сімейного бюджету	11	2	2	7
Тема 8. Сімейний бюджет під час карантину	11	2	2	7
Усього годин	90	16	14	60

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни заочної форми навчання

Назви тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
Тема 1. Бюджет країни та бюджет сім'ї	8	-	-	8
Тема 2 Соціально-трудова відносина	8	-	-	8
Тема 3. Соціальний захист населення	8	-	-	8
Тема 4. Сімейний бюджет	10	2	-	8
Тема 5. Доходи сімейного бюджету	8	-	-	8
Тема 6. Видатки сімейного бюджету	8	-	-	8
Тема 7. Планування сімейного бюджету	12	2	2	8
Тема 8. Сімейний бюджет під час карантину	8	-	-	8
Контрольна робота	20	-	-	20
Усього годин	90	4	2	84

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Бюджет країни та бюджет сім'ї	-	-
2	Тема 2 Соціально-трудова відносина	2	-
3	Тема 3. Соціальний захист населення	2	-
4	Тема 4. Сімейний бюджет	2	-
5	Тема 5. Доходи сімейного бюджету	2	-
6	Тема 6. Видатки сімейного бюджету	2	-
7	Тема 7. Планування сімейного бюджету	2	2
8	Тема 8. Сімейний бюджет під час карантину	2	-
	Разом	14	2

7. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Бюджет країни та бюджет сім'ї	8	8
2	Тема 2 Соціально-трудова відносина	8	8
3	Тема 3. Соціальний захист населення	8	8
4	Тема 4. Сімейний бюджет	8	8
5	Тема 5. Доходи сімейного бюджету	7	8
6	Тема 6. Видатки сімейного бюджету	7	8
7	Тема 7. Планування сімейного бюджету	7	8
8	Тема 8. Сімейний бюджет під час карантину	7	8
	Контрольна робота	-	20
	Разом	60	84

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти направлена на закріплення теоретичного матеріалу та практичних навичок. Реалізація даного напрямку роботи передбачається шляхом виконання індивідуалізованого навчального завдання, яке виконується самостійно здобувачем вищої освіти в аудиторний та позааудиторний час: контрольної роботи.

9. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання			Форми оцінювання	
	ПРН. Володіння навичками щодо планування та використання сімейного бюджету в повсякденному житті.	За джерелом знань	словесні	лекція, розповідь-пояснення	методи усного контролю
практичні			вправи, підготовка реферату	методи письмового контролю	письмове виконання вправ, написання реферату
			тести	тестовий контроль	розв'язування тестів
За ступенем керівництва		самостійна робота вдома	усні та письмові домашні завдання, контрольна робота (для ЗВО заочної форми навчання)	методи усного контролю	усне опитування (індивідуальне)
				методи письмового контролю	письмове виконання завдань, контрольна робота (для ЗВО заочної форми навчання)

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання.

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів
ПРН. Володіння навичками щодо планування та використання сімейного бюджету в повсякденному житті.	100	100	60

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

10. Форми оцінювання результатів денної форми навчання

Програмні результати навчання	Форма оцінювання							
	Опитування		Виконання вправ на практичних заняттях		Розв'язування тестів		Написання реферату	
	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
ПРН. Володіння навичками щодо планування та використання сімейного бюджету в повсякденному житті.	9,6	16	24	40	14,4	24	12	20

Форми оцінювання результатів заочної форми навчання

Програмні результати навчання	Форма оцінювання							
	Опитування		Виконання вправ на практичних заняттях		Розв'язування тестів		Виконання контрольної роботи	
	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
ПРН. Володіння навичками щодо планування та використання сімейного бюджету в повсякденному житті.	9	15	12	20	9	15	30	50

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

денна форма навчання:

- опитування (0 – 2 бали); 0 балів – здобувач вищої освіти не готовий до відповіді або відповіді не вірні; 1 бал – здобувач вищої освіти орієнтується у проблемі, яка розглядається, але відповідає невпевнено; 2 бали – відповіді правильні, обґрунтовані, здобувач вищої освіти добре володіє навичками щодо планування та використання сімейного бюджету в повсякденному житті та матеріалом, який розглядається;
- розв'язування тестів (0 – 3 бали). 0 балів – понад 90% відповідей невірні; 1 бал вірні 50% відповідей; 2 бали – вірні понад 75% відповідей; 3 бали – вірні понад 95 % відповідей, здобувач вищої освіти добре володіє навичками щодо планування та використання сімейного бюджету в повсякденному житті;
- виконання вправ на практичних заняттях (0 – 5 балів); 0 балів здобувач вищої освіти

- не виконав передбачений обсяг завдань; 1 бал – виконано до 30% завдань; 2 бали виконано від 30% до 60% завдань; 3 бали – виконано від 60% до 80% завдань; 5 балів – виконано 100 % завдань, здобувач вищої освіти добре володіє навичками щодо планування та використання сімейного бюджету в повсякденному житті;
- написання рефератів за темами навчальної дисципліни (0 – 20 балів). Впродовж семестру здобувач вищої освіти виконує один реферат за обраною темою. 0 балів – реферат не виконаний; 5 балів – реферат виконано, але є ряд суттєвих помилок; 10 балів – реферат виконано, але виступ не підготовлено; 15 балів – реферат виконано і зроблене коротке повідомлення; 20 балів – реферат виконано і за його матеріалами підготовлено змістовну доповідь, здобувач вищої освіти добре володіє навичками щодо планування та використання сімейного бюджету в повсякденному житті;
- заочна форма навчання:*
- усне опитування (0 – 15 балів); 0 балів – здобувач вищої освіти не готовий до відповіді або відповіді не вірні; 8 балів – здобувач вищої освіти орієнтується у проблемі, яка розглядається, але відповідає невпевнено; 15 балів – відповіді правильні, обґрунтовані, здобувач вищої освіти добре володіє матеріалом, який розглядається, здобувач вищої освіти добре володіє навичками щодо планування та використання сімейного бюджету в повсякденному житті;
  - розв'язування тестів (0 – 15 балів). 0 балів – понад 90% відповідей невірні; 8 балів – вірні 50% відповідей; 15 балів – вірні понад 95% відповідей, здобувач вищої освіти добре володіє навичками щодо планування та використання сімейного бюджету в повсякденному житті;
  - виконання вправ на практичних заняттях (0 – 20 балів); 0 балів здобувач вищої освіти не виконав передбачений обсяг завдань; 8 балів – виконано до 30% завдань; 15 балів – виконано від 30% до 90% завдань; 20 балів – виконано 100 % завдань, здобувач вищої освіти добре володіє навичками щодо планування та використання сімейного бюджету в повсякденному житті;
  - виконання контрольної роботи (0 – 50 балів); 0 балів – здобувач вищої освіти не виконав контрольну роботу; 20 балів – виконано до 40% завдань; 40 балів – виконано до 80% завдань; 50 балів – виконано 100% завдань, здобувач вищої освіти добре володіє навичками щодо планування та використання сімейного бюджету в повсякденному житті.

Форма проведення підсумкового контролю згідно навчального плану – залік.

11. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Розв'язування тестів	Написання рефератів	
Тема 1. Бюджет країни та бюджет сім'ї	2	5	3	20	10
Тема 2 Соціально-трудові відносини	2	5	3		10
Тема 3. Соціальний захист населення	2	5	3		10
Тема 4. Сімейний бюджет	2	5	3		10
Тема 5. Доходи сімейного бюджету	2	5	3		10
Тема 6. Видатки сімейного бюджету	2	5	3		10
Тема 7. Планування сімейного бюджету	2	5	3		10
Тема 8. Сімейний бюджет під час карантину	2	5	3		10
Разом	16	40	24	20	100

Заочна форма навчання

Розподіл балів, які отримують студенти заочної форми навчання

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Розв'язування тестів	Контрольна робота	
Тема 1. Бюджет країни та бюджет сім'ї	-	-	-	50	-
Тема 2 Соціально-трудові відносини	-	-	-		-
Тема 3. Соціальний захист населення	-	-	-		-
Тема 4. Сімейний бюджет	-	-	-		-
Тема 5. Доходи сімейного бюджету	-	-	-		-
Тема 6. Видатки сімейного бюджету	-	-	-		-
Тема 7. Планування сімейного бюджету	15	20	15		50
Тема 8. Сімейний бюджет під час карантину	-	-	-		-
Контрольна робота	-	-	-	50	50
Разом	15	20	15	50	100

12. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 року № 2947-III. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>.
2. Цивільний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
3. Фінансова грамотність. Фінанси. Що? Чому? Як? : навч. посіб. / авт. кол.; К., 2019. 272 с.

4. Методика викладання фінансової грамотності: навч. посіб. / Т.О. Кізима, В.В. Письменний, С.Л. Коваль, Н.І. Карпишин та ін.; за ред. д.е.н., професора Кізими Т.О. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2017. 200 с.
5. Остапів Л. Любов та бюджет. URL: <https://www.yakaboo.ua/ua/ljubov-ta-bjudzhet.html>
6. Сахаровская Ю. Куда уходят деньги? URL: <https://mybook.ru/author/yuliya-saharovskaya/kuda-uhodyat-dengi-kak-gramotno-upravlyat-semejnym/>
7. Микам Д. Вам нужен бюджет. URL: <https://mybook.ru/author/dzhessi-mikam-2/vam-nuzhen-byudzhnet-4pravila-vedeniya-lichnyh-fina/>
8. Личные финансы и семейный бюджет. URL: <https://mybook.ru/author/kollektiv-avtorov/lichnye-finansy-i-semejnyj-byudzhnet-kak-samim-upra/>

Допоміжні

1. Сімейний бюджет на місяць – таблиця та шаблон. URL: <https://simeinyi-budzhnet.ua/moneyandlove/simeinyi-budzhnet/>
2. Сімейний бюджет: поради та планування. URL: <https://uainfo.org/blognews/1529828760-simeyniy-byudzhnet-poradi-taplanuvannya.html>
3. Складання сімейного бюджету URL: <https://biznesua.com.ua/skladannya-simeynogo-byudzhetu/>
4. Розумні гроші. Фінансові історії родини Іваненків: Ощадливість. URL: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=3127061&cat_id=3127060

Інформаційні ресурси

1. <http://www.minagro.kiev.ua>. – веб-сторінка Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.
2. <http://www.me.gov.ua/kaznach./plsq1/kaza.a.10> – веб-сторінка Головного управління державного казначейства України.
3. <http://www.ukrstat.gov.ua> – веб-сторінка Державного комітету статистики України.
4. <http://www.bookz.com.ua>
5. <https://books.google.com.ua>.